

Nr 30.

Av herr **Ljungberg**, *angående grunderna för statsunderstöd till parallellavdelning av årsklass vid kommunal mellanskola.*

I årets statsverksproposition, under anslagsäskandena på åttonde huvudtiteln, påyrkar statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet sådan ändring i villkoren för statsbidrags utgående till kommunala mellanskolorna, att behovet av nya parallellavdelningar vid sagda skolor underkastas prövning av vederbörande myndighet, skolöverstyrelsen, och att således det nuvarande automatiskt verkande stadgandet om klassuppdelning begränsas. Vidare föreslås, att uppdelning av klass må kunna ske först när antalet lärjungar i klassen överstiger 35.

Med erkännande av den i statsverkspropositionen ådagalagda sparsamheten måste jag finna ovan berörda anordning betänkelig. Väl skulle man kunna tänka sig någon ändring i det för delning av klass nu gällande antalet elever, ehuru även en mindre ökning av detta antal per klass måste väcka betänksamhet med hänsyn till ökningens inverkan på skolarbetets effektivitet. Den föreslagna höjningen av elevantalet per klass innan delning får ske, kombinerad med tilltänkta prövningen av behovet av nya avdelningar, båda åtgärderna inställda på att begränsa räckvidden av bestämmelsen om statsbidrags utgående, synas mig innebära en fara för mellanskolornas utveckling. Med sin begränsade lärotid och sin egenskap av övergångsform från folkskolan till den högre undervisningen, är det en nödvändighet för mellanskolan att slippa arbeta med för stora klasser. Begränsningen av möjligheten att upprätta parallellavdelning kan, driven till stränghet av budgetära hänsyn, allvarligt motverka mellanskolornas möjlighet att på ett nöjaktigt sätt fylla sin uppgift. Tyngden av de kommunala skattebördorna måste i hög grad motverka kommunernas möjlighet att i berörda fall träda i statens ställe. Jag har därför ansett nödvändigt att bringa denna fråga till mera uppmärksammas prövning, och förutsätter att vederbörande utskott, vid ett eventuellt bifall till de synpunkter jag här anfört, skall angiva den summa, varmed anslaget på denna punkt behövs höjas utöver departementschefens förslag.

Med åberopande av vad jag ovan anfört hemställes,

att riksdagen måtte anslå den under punkt 117 i åttonde huvudtiteln föreslagna ändringen i nu gällande grunder för utgående av statsunderstöd till parallellavdelning av årsklass vid kommunal mellanskola, och således bibehålla nuvarande bestämmelser.

Stockholm den 17 januari 1924.

Axel Ljungberg.

